

Кавказ (стислий переказ)

Тарас Шевченко

Автор присвячує поему своєму другові Якову де Бельману, який загинув на Кавказі. За легендою саме у Кавказьких горах було прикуто Прометея. В образі античного героя автор уособлює народ України, якого щодня карає орел – символ російського самодержавства:

"Споконвіку Прометея / Там орел карає, / Що день божий добрі ребра / Й серце розбиває. / Розбиває, та не вип'є / Живущої крові — / Воно знову оживає / І сміється знову".

Автор вірить, що ворогові не вдасться пригнобити вільного українського духу. Він протиставляє вільному Кавказу кріпосницьку Росію, де поміщики пишаючись своїми давніми християнськими традиціями, одночасно мучать кріпосних, продають їх, програють в карти:

"Французів лаєм. Продаєм / Або у карти програєм / Людей... не негрів... а таких, / Таки хрещених... но простих".

Автора обурює лицемірство провідників царату, які роблячи вигляд, що несуть просвіту "диким" народам, думають лише про наживу. Йому шкода свого друга, Якова, що загинув за ворогів:

"Мій Якове добрий! Не за Україну, / А за її ката довелось пролити / Кров добру, не чорну. Довелось запить / З московської чаші московську отруту!"